

	Назив предмета:	Историја писма, књиге и библиотека		
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број ECTS кредита	Фонд часова
	изборни	3	3	2

Студијски програми за које се организује: Српски језик и књижевност	
Условљеност другим предметима:	
Циљеви изучавања предмета: Упознати студенте са основним појмовима који се односе на историју писма, књиге и штампарства, те најзначајнијим свјетским и националним библиотекама, њиховим специфичностима и фондовима.	
Име и презиме наставника и сарадника: Проф. др Јеленка Пандуревић	
Методѐ наставе и савладавања градива: Приступ подразумијева предавања, самостални рад студената, те аудио и визуелне презентације.	
Садржај предмета:	
Припремна недјеља	Припрема и упис семестра
I недјеља	Претече писма. Материјали и оруђа за писање. Етапе у развоју писма (сликовно, појмовно, слоговно/силабичко, фонетско писмо). Хронологија настанка писма. Винчанско писмо.
II недјеља	Епиграфика. Латинска палеографија. Словенска палеографија. Специјална писма. Стенографија. Брајево писмо. Морзеова азбука. Типографска писма
III недјеља	Рукописна књига. Заставице, минијатуре, рубрике, иницијали. Илуминације. Скрипторијуми. Кодекс. Ex libris.
IV недјеља	Штампа књига. Ксилографија, литографија, бакрорез. Гутембергова штампарија. Инкунабуле. Старе српске штампарије.
V недјеља	Српско штампарство у 18. и 19. вијеку. Библиотеке старог свијета. Александријска библиотека. Библиотека у Пергаму. Римске библиотеке (Октавиана, Палатина, Улпија). Црквене и манастирске библиотеке. Хиландарска библиотека. Патријаршијска библиотека у Београду.
VI недјеља	Дворске, јавне и универзитетске библиотеке. Арапске библиотеке. Библиотеке у Италији (Лоренцијана, Ватикана, Ангелика, Амброзијана, Брера, Централна национална библиотека Италије), Ескоријал, Библиотеке у Француској (Национална библиотека Француске, Арсенала, Мазарена, Сорбона, Библиотека Париског универзитета и др.) Бодлејана, Библиотека Британског музеја, њемачке библиотеке, Конгресна библиотека у Вашингтону, библиотеке у Русији, и др.
VIII недјеља	Српске библиотеке. Народна библиотека Србије, Библиотека САНУ, Библиотека Матице српске, Универзитетска библиотека.
IX недјеља	Библиотеке у Босни и Херцеговини. Народна и универзитетска библиотека Републике Српске.
X недјеља	Колоквијум (тест)
XI недјеља	
XII недјеља	
XIII недјеља	Презентације семинарских радова. Дискусије и оцјењивање.
XIV недјеља	
XV недјеља	
Оптерећење студента на предмету:	
<u>Недјељно</u> 2 часа предавања	<u>У семестру</u> 30 часова предавања
Студенти су обавезни да похађају наставу и вјежбе, израде и презентују семинарски рад користећи основну и допунску литературу, положи колоквиј и усмени испит.	
Литература: Јеленка Пандуревић, Маја Анђелковић, <i>Кратка историја писма, књиге и библиотека</i> . Народна универзитетска библиотека Републике Српске-Универзитет у Бањој Луци – Филолошки факултет (2014)	

Допунска литература:

Frederik Barbije, Istorija knjige, Clio 2009.

Lajonel Kason, Biblioteke starog sveta, Clio 2004.

Alberto Mangel, Biblioteka noću, Geopoetika 2008.

Nikolas Ostler, Carstva reči, jezička istorija sveta. Geopoetika 2008.

2.

Драган Бараћ, Општа историја писма, Београд 2004.

Ранко Бугарски, Писмо, Нови Сад 1996

Петар Ђорђевић, Историја српске ћирилице, Београд 1990.

3.

Љубица Бацкић-Деспотовић, Историја писма, књиге, библиотека. Стручна књига, Београд 1980.

Drago Vidović, Opšta istorija biblioteka. Sarajevo, Zavod za izdavanje udžbenika 1964.

Svend Dahl, Povijest knjige od antike do danas, Zagreb 1979.

Звонимир Кулунџић, Како је постала књига, Београд 1955.

Zvonimir Kulundžić, Knjiga o knjizi: historija pisma. Zagreb 1957

Maršal Makluan, Gutembergova galaksija, nastajanje tipografskog čovjeka, Beograd, Nolit 1973.

Александар Поповић, Приручник из историје библиотека. Београд, Завод за издавање уџбеника СРС 1964.

Александар Стипчевић, Повјест књиге, Загреб 1985.

4.

Јован Деретић, *Културна историја Срба*, Народна књига, Београд 2005.

Ljubomir Durković – Jakšić, *Istorija srpskih biblioteka u Bosni i Hercegovini od početka do danas (1956)*, Sarajevo, Veselin Masleša 1960.

Пет векова српског штампарства, зборник, ур. М. Пантић, САНУ 1994.

5.

Историја писма, књиге и библиотека. <http://ikib-info.blogspot.com>

Десанка Стаматовић, *Библиотекарство*. Пројекат Растко, Историја српске културе. http://www.Rastko.rs/isk/isk_19.html

Допунску литературу за израду семинарских радова студентикористе у договору са наставником, а списак се проширује на консултацијама.

Облици провјере знања и оцјењивање:

У коначну оцјену улазе резултати колоквија и усменог испита, оцјена семинарских радова и њиховог усменог излагања, те редовно похађање и активно праћење наставе, аудио је сљедећи:

Похађање и активност у настави 10%

Колоквиј 40%

Семинарски рад 40%

Дискусија на завршном испиту 10%

Посебна назнака за предмет: Усмена излагања на одабране теме изводе се и оцјењују на часовима

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Јеленка Пандуревић

Напомена: